

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU

Názov habilitačnej práce: Diverzita mikromycét asociovaných s *Vitis vinifera* L. s dôrazom na zástupcov rodu *Penicillium* Link.

Habilitant: Ing. Soňa Felšöciová, PhD.

Študijný odbor: Spracovanie poľnohospodárskych produktov

Oponent: doc. Ing. Kamil Hudec, PhD., KOR FAPZ SPU v Nitre

Problematika výskytu a druhového zloženia endogénnej a exogénnej mikroflóry hrozna je veľmi zaujímavá téma. Kontaminujúca a patogénna mikroflóra všetkých poľnohospodárskych komodít a výrobkov je totiž dôležitým faktorom ich potenciálneho znehodnotenia alebo kontaminácie mykotoxínmi. Zvlášť pri ovocných šťavách, hrozne a hroznom mušte je problematika výskytu mykotoxínov dôležitá, v praxi spôsobuje veľké problémy. Okrem najdôležitejšieho patogéna bobúľ hrozna, akým je *Botrytis cinerea*, sú aj sekundárne (zväčša) saprofyty, vrátane penicilíí, dôležitým kotaminantom, ktorému je potrebné venovať náležitú pozornosť. Z tohto pohľadu hodnotím problematiku ako aktuálnu, ktorá stojí v popredí pozornosti vedeckých a odborných kruhov.

Predkladaná práca má 156 strán. Je členená na 7 celkov - úvod, literárny prehľad, cieľ práce, materiál a metódy, výsledky, diskusiu, návrh na využitie výsledkov, záver a zoznam použitej literatúry.

Jednotlivé kapitoly a celá práca je spracovaná precízne a zodpovedá nárokom na prácu tohto druhu. K jednotlivým kapitolám mám nasledovné pripomienky a otázky:

Literárny prehľad

- V literárnom prehľade máte v niektorých kapitolách celé odstavce bez citácie, čo by sa nemalo stať. Každá ucelená myšlienka alebo text, napr. aj vo forme odstavca, by mala obsahovať odkaz na zdroj odkiaľ bola prebratá.
- V práci často používate výraz „kultivar“, ktorý je už zastaraný a odborná verejnosť sa na Slovensku vrátila k výrazu „odroda“. Podobne by som odporúčal obozretnosť aj pri iných výrazoch, napr. pletivá rastlín neoznačovať za „tkanivá“, pojem „biologická kontrola“ by som vymenil za „biologická ochrana“ a pod.
- Literárny prehľad je inak spracovaný kvalitne a najmä z hľadiska štylizácie a gramatiky som si v ňom nevšimol nijaké vážne nedostatky.

Materiál a metódy

- Identifikácia druhov popísaná v práci, zvlášť mikroskopická, je pracná činnosť náročná na vedomosti a skúsenosti. Preto ma zaujíma či ste všetky druhy identifikovali osobne alebo v spolupráci s kolegami – špecialistami.

Výsledky

- Vo výsledkoch uvádzate zoznam vzoriek a lokalít odkiaľ boli vzorky zberané. Toto však patrí do metodiky, aj keď chápem, že autorka tým chcela zrejme dosiahnuť vyššiu prehľadnosť výsledkov...
- Je slovné spojenie „osídlenie hrozňových štiav...hubami“ správne a používané? Nepoužíva sa skôr pre povrchové osídlenie?

- V niektorých tabuľkách máte najmä v ich názvoch použité skratky bez vysvetlenia v legende. Tabuľka je samostatný útvar a všetky skratky a symboly (aj keď v mikrobiológii bežne používané) by mali byť vo vysvetlivkách popísané pri každej tabuľke.
- Kapitola výsledky má obsahovať naozaj iba výsledky a komentár k nim, nie prvky metodiky alebo lit. prehľadu. Vo viacerých podkapitolách sú však v ich úvode celé odseky popisujúce napr. danú vinohradnícku oblasť, čo by sa najmä v habilitačných prácach naozaj nemalo stávať. Považujem to síce za formálnu, ale dosť výraznú chybu, ktorú má školiteľ vytknúť študentom už na úrovni bakalárskej alebo diplomovej práce...
- Pri názvoch tabuliek treba byť tiež pozorný, aby bol názov čo najvýstižnejší. Napr. názov tabuľky 65 „Sumarizácia hroznových štiav mikromycétami...“ nepovažujem za najvhodnejšie štylizovaný.

Diskusia

- Zvýrazňovať citácie v texte hrubým písmom je síce dobré pre pohodlné a rýchle posúdenie frekvencie citácií, ale nepovažujem to za vhodné. Ak čitateľ nechce rýchlo posúdiť ich výskyt v texte, pôsobí to skôr rušivo.
- Diskusiu ako celok hodnotím veľmi pozitívne a celú kapitolu považujem za veľmi dobre a precízne spracovanú.

Závery

- Text záverov je pomerne rozsiahly, je dobre štruktúrovaný a prehľadný. Pre ešte vyššiu prehľadnosť by bolo vhodné text v podnadpisoch štruktúrovať vo forme bodov alebo odrážok. Inak k tejto kapitole nemám pripomienky, podobne ako pri diskusii ju považujem za dobre a precízne spracovanú.

Použitá literatúra

- Zoznam použitej literatúry je svojim počtom a štruktúrou postačujúci a adekvátny prácam tohto druhu. Pre prehľadnosť by však bolo vhodnejšie, keby lit. zdroje boli očíslované.

Celkovo k práci mám jednu pripomienku – nikde som nenašiel ani jediný obrázok, ktorý by izoláciu húb alebo výsledky dokumentoval aj názorným spôsobom. Pritom práca s hubami poskytuje množstvo príležitostí na zaujímavé mikro a makro zábery. Pre praktický prínos práce obrázky určite nie sú bezpodmienečne nutné, no habilitačnú prácu by vizuálne obohatili. Preto odporúčam, aby habilitantka obrázkami zo svojej práce výrazne obohatila aspoň prezentáciu k obhajobe habilitačnej práce.

Otázky oponenta k práci

1. V práci ste posudzovali potenciál izolovaných húb produkovať mykotoxíny. Nestanovovali ste mykotoxíny aj priamo v mikrobiologicky vyšetrovaných bobuliach alebo šťavách? Bolo by totiž zaujímavé zistiť či sa potenciál prejavil aj v reálnej kontaminácii hrozna mykotoxínmi v nadväznosti na hygienické limity.
2. V ovocných šťavách býva problémom kontaminácia patulínom, je situácia podobná aj pri hroznových muštach, šťavách a iných produktoch? Viete povedať aká je situácia s obsahom mykotoxínov v najobľúbenejšom výrobku z viniča – víne?
3. Ktoré cudzorodé látky vo víne a v produktoch viniča sa v SR sledujú a ktoré z nich majú aj legislatívne stanovené limity?
4. Je pre prax dôležitejšie sledovať výskyt a zloženie mykoflóry alebo mykotoxínov v hotových produktoch?

5. Koľko vedeckých článkov, v akej štruktúre a do akých vedeckých časopisov z predkladanej habilitačnej práce ste už publikovali resp. plánujete publikovať?

Záver

Z výsledkov, ako i z celej práce vyplýva, že sa jedná o ucelenú pôvodnú vedeckú prácu, ktorá je prínosom pre súčasnú úroveň poznania v rámci mikrobiológie a fytopatológie. Predloženú prácu hodnotím kladne, je napísaná veľmi úhľadne. Vyššie uvedené pripomienky k nedostatkom významne neznižujú hodnotu práce, po zaujatí postoja autorky a jej vysvetlenia k najvýznamnejším pripomienkam sú tieto akceptovateľné a možno ich následne označiť iba za formálne nedostatky.

Na základe posúdenia predkladanej habilitačnej práce odporúčam habilitačnej komisii prácu prijať a po úspešnej obhajobe navrhujem udeliť Ing. Soni Felšöciovej, PhD. vedecko-pedagogický titul „docent“ v študijnom odbore Spracovanie poľnohospodárskych produktov.

V Nitre, dňa 16. 1. 2017

doc. Ing. K. Hudec, PhD.
Katedra ochrany rastlín
SPU v Nitre